

Ženevske
novice

št. 51
2012

novem
ber

GLASILO ZDRUŽENJA
ŽENEVSKIH
SLOVENCEV

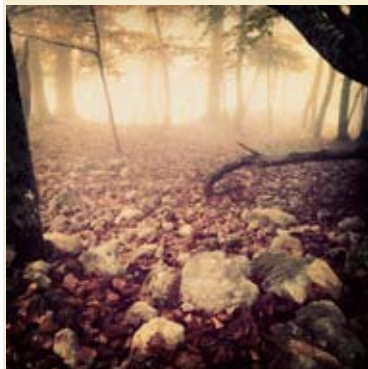
(Bulletin de
l'Association des
Slovènes de Genève)

ženevske novice

Glasilo združenja ženevskih Slovencev
(Bulletin de l'Association des Slovènes de Genève)

Številka 51, leto XX, november 2012

Fotografija na naslovnici: Li Weingerl

uvodnik

Pavla in njen umetniški spev str. 4

Pomisleki ali meditacije str. 5

Upanje str. 5

Olga Češnovar od kajaka do joge str. 6

Andrej Žitko, Stalno predstavništvo
Republike Slovenije pri OZN v Ženevi str. 7

90. kongres švicarskih zdomcev in
izseljencev str. 8

kultura

Nastop gojencev glasbenega centra Edgar
Willems iz Ljubljane v lozanski katedrali str. 10

Slikarska razstava Bineta Kreseta v Bernu str. 11

Alpe, kot jih vidijo ptice str. 13

Center sonoričnih umetnosti v Ljubljani str. 14

Fotografska razstava Lija Weingerla str. 15

potopis

Romanje v Einsideln str. 17

Moje potovanje v Peking str. 18

Swisscontact v Nepalu str. 21

ne pozabite str. 25

Sedim pred računalnikom in si dopisujem z Lučko. Draga Lučka, pripravljam še zadnje prispevke za 51. številko Ženevskih novic. Tokrat je številka malo manj nasičena, bolj berljiva, prispevki so krajši. V njej lahko bralci podrobneje spoznajo umetnico, slikarko in pesnico Pavlo Suermondt, kajakašico in učiteljico joge Olgo Češnovar, diplomata Andreja Žitka. Dogajalo se je veliko, predstavljeni pa so le nekateri dogodki. Živa je bila na koncertu v Lozanski katedrali. Potem v Bernu na razstavi

Alpe, kot jih vidijo ptice, ter se z Ljudmilo Schmidt-Semrov udeležila kongresa Švicarskih zdomcev. Tadej je bil na romanju v Einsideln, Eva je obiskala Peking, Evelina je bila v Nepal, Lučka pa, mislim, da si hodila od razstave do razstave, malo tu in tam. Li je razstavljal v Ljubljani ... seveda se v napetem vsakdanjiku nenehno pletejo nepozabni dogodki, ki so osnova naših zgodb. Vse je nemogoče spraviti na papir. Le najlepše in najpomembnejše si zapomnimo in želimo posredovati drugim.

Tekst, ki mi ga je poslala Lučka prav zdajle, pred zaključkom redakcije, je tudi v meni sporžil verižno čustveno reakcijo. Anonimnemu upokojencu ni uspelo prodati stanovanja, zato se je odločil, da ga podari. Preko projekta "Botrstvo" in s pomočjo Anite Ogulin iz Zveze prijateljev mladine Slovenije je v dveh dneh našel družino, ki je potrebovala stanovanje. Mati družine, ki je dobila stanovanje, je bila močno ganjena in ni mogla verjeti, da se jim je to zgodilo (povzeto po časniku Delo, 10.09.2012, Pi.K.: *Anonimni upokojenec je družini podaril stanovanje ...*).

Tudi vsem nam se je kdaj zgodilo, da nam je nekdo pomagal, ko smo to potrebovali. V teh prihajajočih praznikih, se spomnimo tega in delimo z drugimi naše obilje. Ne računajmo, da se nam bo vrnilo od ljudi, ki smo jim pomagali. Svet je tako velik, da se dobrota lahko širi v krogih in pride do nas v trenutku, ko tega ne pričakujemo, mi piše Lučka.

Obe vam želiva vse najlepše pri prebiranju te številke. Ne pozabite se imeti lepo v družbi svojih najdražjih, za Božič in Novoletne praznike. Pa vse najlepše v prihajajočem novem letu.

Živa Tavčar

PAVLA IN NJEN UMETNIŠKI SPEV

Pavlo Suermondt sem spoznala v šoli dopolnilnega pouka slovenskega jezika, kamor sem pripeljala svojega sina, ona pa svoja vnukinjo in vnuka. Takoj so me očarali njena prisrčnost, njen prelep nasmeh in seveda čudovite barve njenih oblačil.

Z leti sem odkrila, da je Pavla ena redkih pravih umetnic, ki jih poznam. Njeno delo je močno in hkrati polno poetike. V njem so sanje vseh barv male deklice doma iz Podnanaške doline, ogromen talent in čudovita otroška radovednost, ki je še vedno tako živa tudi sedaj, pri njenih osemdesetih letih, ki jih je pravkar praznovala.

Čeprav je njeno zdravje krhko, ima moč in vitalnost mladega dekleta. Tudi njen način življenja, razmišljanja, oblačenja je odlika ljudi, ki so naredili to čudovito evolucijo, ki pride z izkušnjami, ne zmerom lahkimi, a toliko bolj žlahtnimi. Fascinirana sem bila nad lepoto njenega ateljeja, nad njeno produkcijo, njeno zavzetostjo in resnim delom. Imela sem čast, da sva dvakrat razstavljali skupaj, in vedno znova so me očarale njene kreacije. Slike, risbe in v zadnjih letih pravljične skulpture, narejene iz vseh mogočih materialov. Pavla veliko ustvarja. Vsakič znova, ko se srečava, sem inspirirana z njenim obsežnim opusom, z njenimi novimi in novimi kreacijami.

Lani je na prošnjo njenega vnuka napisala knjigo o svojem življenju. Čudovito knjigo, opremljeno s fotografijami in njeno poezijo. Pavla je namreč kreativna na veliko nivojih. Trenutno pripravlja samostojno razstavo, ki bo v začetku naslednjega leta v Maison de la Culture v okrožju Plan-les-Ouates, v okolici Ženeve.

Še kot mlada študentka je iz svoje zelene doline odšla v beli svet, najprej v Anglijo, da se nauči angleško, a ta pot je zaznamovala njeno nadaljnje življenje. Tam je spoznala svojega bodočega moža, se vrnila v Slovenijo, diplomirala, poučevala v Istri in na gimnaziji v Čičariji in po nekaj letih spet odšla v svet, tokrat na Nizozemsko, domovino njenega izbranca. Ravno ko se je naučila jezika, nekoliko privadila na novo deželo, rodila hčerko, kupila majhno hiško, so se morali preseliti v Ženevo, kjer je njen mož dobil novo službo. Tam je rodila še sina in se morala spet prilagoditi novemu življenju, naučiti jezik, se dodatno izobraziti. Vpisala se je na univerzo, na francoščino, na zgodovino umetnosti, diplomirala, šla spet učiti v šolo, tokrat otroke imigrante in začela

slikati. V svojem življenju je šla čez veliko preizkušenj, iz katerih je prišla še bolj močna, še bolj pogumna in še bolj modra. Tako očitno je, da jo življenje ljubi. In ta ljubezen je obojestranska.

Iz srca ji čestitam za njen jubilej, in ji želim še mnogo prijetnih, zdravih ter radostnih trenutkov. Naj njeno srce in dušo še naprej polni brezkončna poezija ustvarjanja.

Lučka Koščak

PAVLA SUERMONDT - Poezija iz leta 1980

POMISLEKI ALI MEDITACIJE

Kruh in kamen,
stara rana, nova hrana,
roka, brana, trda zemlja razrahljana
nova misel je vsejana.

Njiva kruha zlata rjuha
s trdim jeklom preorana,
misel mehka je sredica.
V krogu roka kruh podaja,
dobiva in razdaja.

5

UPANJE

Tenka bilka v vetru se upogiba,
nit v zarodku prvega koraka,
prozorno jutro,
nežno modra vzboklina,
zelja tiho raste
in moje upanje trepeče.

Nekje v globini nepoznani
zrno pije in klije v solzah zadržanih.
Naj pojijo moja njivo preorano ...!
Jaz pa čakam prerojenja,
Čakam zreli sad življenja
v barvah mojega mišljenja.

Ta premišljevanja posvečam svoji sestri Veri v spomin. Pavla

OLGA ČEŠNOVAR od kajaka do joge

„Moje življenje ni takšno, kot ga živijo navadni ljudje“, pravi 74-letna Olga Češnovar. Rojena Ljubljankanka, odrasla v bližini Karlovškega mostu, je kot večina ljubljanske meščanske mularije pozimi veliko smučala. Poleti se je s klubom pripravljala na zimsko sezono, veliko so trenirali tudi na vodi, v kajaku. Tako je vse več prostega časa preživela v bližnjem Kajak-kanu klubu Ljubljana, ki je še vedno na “Špici” ob Ljubljani. Olga se je prvih tekmovanj v Kajak-kanuju udeležila s trinajstimi leti. Ko je bilo leta 1955 v Tacnu svetovno prvenstvo v kajaku in kanuju, je pomagala pri organizaciji prvenstva. Tam je spoznala svojega bodočega moža, švicarskega kajakaša. Po dolgotrajnih pregovarjanjih se je le preselila v Ženevo. V Ženevi je delala 42 let v komerciali in financah nekega mednarodnega podjetja in obenem odkrila, da njeno srce pripada jogi.

Kaj je botrovalo temu, da ste se iz Slovenije preselili v Švico?

Moj oče je imel v Ljubljani trgovino s prehrano. Tam sem se od nekdaj počutila doma in imela dokaj udobno življenje, tako sprva nisem želela priti v Ženevo. Calvinovo mesto se mi je zdelo izredno rezervirano in hladno. Na koncu me je oče pregovoril, naj odidem v Švico. Ljubljano sem zapustila z 19. leti. Z možem sva sprva živela v majhnem, tesnem stanovanju. Še dobro, da sva bila veliko odsotna in nenehno po tekmovanjih v kajaku in kanuju. Včasih sva tekmovala v spustu, drugič v slalomu. V mešanem kanuju dvosedu sva bila 6-kratna švicarska državna prvaka.

Vaš prvi kontakt z jogo?

Ko sem imela 20 let, sem v kajak-kanu klubu v Ženevi spoznala Henrija iz Hrvaške. Henri me je naučil, da je pravilna tehnika dihanja v tekmovalnem športu izredno pomembna. Tako sem se seznanila z jogo. V tistem času so skoraj vsi tekmovalni kolegi imeli knjigo “Šport in joga”. Vsaka lekcija v knjigi je bila priprava za naslednjo sezono. Na primer, v jeseni smo telo

pripravljali na zimo in mraz. Joga nima konca, vsakič skozi svoje občutke odkriješ nekaj novega. Greš vse globlje v svoj notranji svet, občutiš vse večji mir in spokojnost, ki sta daleč stran od vsakodnevnega stresa in trpljenja. Več kot 25 let sem hodila na seminarje in se izobraževala pri različnih učiteljih. Joga je že 50 let del mojega vsakdanjika in lepo se počutim.

Greste pogosto v Slovenijo?

Vedno poslušam svoje srce in sledim svoji intuiciji. Vendar pride klic, da naj grem v Slovenijo, zelo redko. Tako v Sloveniji nisem bila že 18 let. Vsi moji Švicarski prijatelji pravijo, da je Slovenija kot nemška Švica, le da je tam več socialnega kontakta in življenje bolj sproščeno.

Živa Tavčar

ANDREJ ŽITKO - Stalno predstavništvo Republike Slovenije pri OZN v Ženevi

Andrej Žitko je začel delati na *Stalnem predstavništvu Republike Slovenije* pri OZN v Ženevi septembra 2011. Odgovoren je za področja humanitarnih zadev, migracij in človekovih pravic ter tako med drugim spremlja delo Mednarodnega odbora rdečega križa, Urada visokega komisarja OZN za begunce, Mednarodne organizacije za migracije in Sveta OZN za človekove pravice.

Andreja sem spoznala kmalu po njegovem prihodu na naše Stalno predstavništvo, kjer sem nekaj mesecev nadomeščala tajnico. Andrej je lep, delaven a hkrati občutljiv. Zna poslušati in pomislila sem, da je res pravi človek na pravem mestu, saj je delo na področju humanitarnih zadev izredno občutljivo in zahtevno.

7

Andrej prihaja iz Postojne, kjer je obiskoval osnovno šolo in gimnazijo. Šolanje je nadaljeval na Pravni fakulteti v Ljubljani, kjer je diplomiral leta 2001. Po uspešno končanem študiju se je zaposlil na Ministrstvu za zunanje zadeve Republike Slovenije, kjer se je ukvarjal s področjem mednarodnega prava v Sektorju za mednarodno pravo. Prvo službovanje v tujini je preživel na slovenskem veleposlaništvu v Haagu na Nizozemskem, kjer je deloval v letih 2004-2008. Tam je opravljal konzularne naloge in spremljal delo Mednarodnega kazenskega sodišča in Meddržavnega sodišča. Po končanem predsedovanju Slovenije Evropski uniji se je vrnil v Ljubljano, kjer je do odhoda v Ženevo nadaljeval delo v Sektorju za mednarodno pravo.

Kot pravi, mu je življenje v Ženevi všeč. Čas ob spremljanju mednarodnih organizacij in številnih poklicnih izzivih mineva hitro. V prostem času, kolikor ga preostane, se rad ukvarja s športom, predvsem tekom, proste trenutke ob vikendih pa rad izkoristi za ogled krajev v Švici in sosednjih državah.

Lučka Koščak

90. KONGRES ŠVICARSKIH ZDOMCEV IN IZSELJENCEV

Lozana, avgust 2012

Od leta 1916 prireja Organisation des Suisses de l'étranger (ASO-OSE) letni kongres za švicarske zdomce in izseljence. Trenutno živi v tujini 703.000 švicarskih državljanov. Približno toliko, kot je prebivalcev kantona Vaud oz. okoli 10 % švicarskega prebivalstva.

Letošnji jubilejni kongres z osrednjo temo "Švica v času mednarodnih iz-zivov - mobilnost in inovacija" se je odvijal v Lozani. Program je bil izredno zanimiv. V petek zvečer je nastopila argenstinsko-švicarska solistka, ob klavirski spremljavi, s kratkim uvodom predsednika ASO g. Jacques-Simon Eggly-jem (nekdanji parlamentarec, ki s svojim ugledom odlično predstavlja Švico sodržavljanom, ki živijo v tujini). V soboto je izumitelj ure Swatch, g. Elmar Mock na praktičen in zabaven način, v slikah, razložil izum in razvoj svetovno znane inovacije. Bili smo navdušeni. Temu je sledila diskusija z izvedenci iz znanosti, politike in medijev. Molekularna biologinja ga. Suzan-na Hraba-Renevey je zelo živahno razmišljala o švicarskem uspehu, ovirah v mednarodni tekmi znanja in tehnologije. Publika se je aktivno udeležila

diskusije. Nadvse zanimivo je bilo poslušati mnenja iz Maroka, Peruja, Južne Afrike in drugod.

Na odru se je predstavil tudi nobelovec prof. dr. Kurt Wüthrich, ki poučuje biofiziko v Zürichu in v Kaliforniji; večjezičnost, vztrajnost, trdo delo, študij v tujini so edina osnova k večji kreativnosti. To je ponazoril s fotografijo iz Nove Zelandije, kjer je ulovil zelo veliko ribo. Sledil je govor zveznega svetnika g. Didiera Burkhalterja, sedanjega zunanjega ministra švicarske konfederacije. Ta je za šalo veliko ribo spravil v pravi okvir. Sin poklicnega ribiča iz Neuchâtelskega jezera je priznal, da obstojajo tolste ribe tudi v švicarskih vodah, kar pomeni, da beg možganov ni potreben, če je domače okolje prijazno. Med drugim je optimistično orisal pomembne poteze bodoče zunanje politike in priznal, da je Švica odprta za znanstvenike iz tujih držav, tudi če zavzemajo vodilna mesta v podjetjih in na univerzah. Tako Nobelovec, prof. Wüthrich, kot zunanji minister sta trdila, da veliko število tujih profesorjev in študentov na švicarskih univerzah pomeni res posebno kvaliteto, ki celo lahko nadomesti bivanje v tujini. Znano je, da je novi rektor ETH v Zürichu napovedal zvišanje študijskih pristojbin in terjal, da se nivo univerze zviša, da bi Švica lahko ostala v tekmi globaliziranega sveta. Velika pozornost na kongresu je veljala tudi komunikaciji in informacijski povezavi med izseljenci po svetu. Predstavili so portal Swissinfo.ch, ki ga vodi direktor g. Peter Schibli in analizirali odgovore 4090 uporabnikov portala SwissCommunity.org. Portal dnevno obišče 500 posameznikov, vsake 3 in pol minute pa se nekdo na novo poveže v to virtualno mrežo! Vesela sem, da nas je 11 Slovencev v tej mreži, ki jo moramo še naprej aktivno širiti z medsebojnim sodelovanjem. Konec koncev švicarski kongres dokazuje, da imamo izseljenci v vseh državah sveta enake potrebe po povezovanju in želje po komunikaciji.

Krovna organizacija ASO-OSE iz Berna ima samostojni oddelek za otroške počitniške kolonije (od 8. do 14. leta) ter društvo AJAS, ki nudi pomoč pri izbiri šolanja v Švici. Letos je to društvo praznovalo 50. obletnico ustanovitve. Letno prejmejo približno 850 prošenj za šolanje, med drugim pa vodijo

in koordinirajo tudi 15 švicarskih šol po svetu. Slovenska zastopnica pri organizaciji ASO-OSE je gospa Doris Poljšak. Deluje v "Švicarskem svetu". Ta organ daje smernice za prihodnje neposredno sodelovanju z vlado, ki deloma uresničuje tudi zahteve bodočega zakona o izseljencih, ki ga vlada še pripravlja. Zunanjemu ministru so predali 15.000 podpisov za e-volitve in upati je, da bo na ravni celotne Švice uresničena ta zahteva že leta 2014. To pomeni v politični kulturi Švice velik napredek za domovinsko in izseljensko javnost. Se vidimo leta 2013 v Davos-u.

Mag. Ljudmila Schmid-Semerl, Basel

10 NASTOP GOJENCEV GLASBENEGA CENTRA EDGAR WILLEMS IZ LJUBLJANE V LOZANSKI KATEDRALI

„Dvaindvajsetega avgusta 2012, malo čez osmo uro zvečer sedim v katedrali v Lozani. Stoli v glavni cerkveni ladji so polno zasedeni, množica ljudi je prišla poslušat koncert Pasijona po Svetemu Mateju, Johana Sebastiana Bacha. Koncert se prične. Najprej sledim ritmu inštrumentov, kjer močno izstopa violina. Po nekaj minutah se v ozadju oglasijo mešani glasovi odraslih pevcev. Le-tem se pridružijo otroški glasovi ter publika. Skoraj vsi okoli mene pojejo, mešanica različnih tonov pričara očarljive zvoke, ki me odpeljejo v sfero popolne meditacije.“ Dirigentki, gospe Nicole Corti, je uspelo v Bachovem pasijonu skupaj povezati profesionalne soliste in pevce zbora Britten ter spremeljevalce - otroške pevce kongresa Willems, pevce arij in ljudske pevce koralov. Človeška dimenzija zvokov tega staroletnega pasijona je v meni pustila močan čustven vtis.

Koncert se je odvijal ob 35. dnevih glasbenega pedagoga Edgarja Willemsa in je bil posvečen še enemu velikemu glasbenemu pedagogu, prof. Jacquesu Chapuisju. Med nastopajočimi je bilo tudi 18 otrok in 20 slovenskih učiteljev z Glasbenega centra Edgar Willems iz Ljubljane. Ravnateljica, profesorica Mateja Tomac Calligaris, pravi, da se po Willemsevi pedagogiki vsakdo lahko

kul
tu
ra

ukvarja z glasbo. Willemsovi dnevi, imenovani "Kongres", so izmenjava pedagoških izkušenj, druženja ter seminarjev in potekajo praviloma vsaki dve leti v različnih mestih, od predzadnjega, ki je bil leta 2008 v Ljubljani, pa so minila že štiri leta ...

Kakšni so vtisi učencev? Oskar Longyka z osnovne šole Vrhovci v Ljubljani ima pri trinajstih letih za seboj kar 9 let igranja violine. „Program na kongresu je izredno zanimiv in pester. Učenci aktivno sodelujemo na seminarjih. Naša skupina je vsak dan predstavila eno učno uro solfeggia. V Ljubljani z našo šolo vsaj dvakrat letno nastopamo na večji javni prireditvi, sicer pa tudi gostujemo drugod, sam pa igram tudi na manjših prireditvah.” Luka Zabrc je to poletje zaključil osnovno šolo v Trnovem. Flavto je po šestih letih zamenjal za saksofon. „Igram v Jazz bandu GCEW. Večinoma nastopam na šolskih koncertih.” Oba fanta sta navdušena nad urejenostjo in čistočo Lozane. Z glasbeno šolo sta bila že na Islandiji, v Beogradu, Parizu. Lozana bo verjetno slovenski skupini ostala globoko zapisana v spomin. Zaradi vrhunskih glasbenih dogodkov, odličnih profesorjev in zanimivih delavnic ter zaradi druženja. Pa še zaradi nečesa: v tako čudovitem mestu so bili nastanjeni v zaklonišču, ki jih je močno spominjalo na vojaško utrdbo.

11

Živa Tavčar in Nataša Helena Tomac

SLIKARSKA RAZSTAVA BINETA KRESETA V BERNU

Po dolgem času sem se le spravila iz (ne)prostovoljnega pestovanja lastne žalosti in si rekla, da je skrajni čas, da se grem pofočkat (to pomeni, da prideš in rečeš živjo) na prelepo vabilo Veleposlaništva RS v Bernu.

Po odmevni fotografski razstavi Matevža Lenarčiča to poletje so nas v petek, 5. oktobra, vabili na otvoritev razstave umetniških del slovenskega grafika in slikarja Bineta Kreseta z naslovom *Slike/Paintings 2009/2012*. A kdo ve, kdo je to, sem si rekla? Sicer pa, kaj pa lahko izgubiš, če se sprehodiš po Bernu? Veleposlaniku mag. Grobovšku je uspelo sodelovanje s prestižno galerijo Christine Brügger v središču starega mestnega jedra. Do tja vodi nekaj prelepih trgovin in slaščičarna s čokoladnimi ježki. Ko so še obstajali naši koordinacijski sestanki (še pomnite tovariši, kaj vse smo si izmislili in pripravili) sva z Evo zavili vanjo, si kupili celega ježa in ga potem po sestanku

z užitkom in slastjo pojedli. Celega, se razume.

Pod arkadami nas je pričakala lastnica galerije, predstavniki Veleposlaništva, nekaj znanih obrazov, ki jih vsakič znova rada srečam pa seveda umetnik s soprogo. Mislim, da smo bili vsi veseli Gorazda Jančarja, direktorja NLB Interfinanza iz Züricha. Ponovno, kot že ne vem kolikokrat do zdaj, je finančno podprl slovenski dogodek. Kljub svoji vedrini pa je pripomnil, da se tudi njim pišejo finančno zelo težki časi. Pravi, da bo pomagal, kolikor bo le mogel in dokler se bo še dalo.

Torej. Bine Krese se je rodil leta 1950 v Ljubljani. Leta 1973 se je vpisal na ljubljansko Akademijo za likovno umetnost, kjer je izbral smer grafike. Ustvarja kot svobodni kulturni delavec. Nezanemarljiv je njegov prispevek k slovenski filmski scenografiji, kjer je sodeloval pri nastajanju filmov kot so Butnskala, Umetni raj, Hudodelci. To je bila njegova prva samostojna razstava v Švici.

Razstava je bila pod patronatom mesta Bern in Veleposlaništva. Obiskovalce sta nagovorila slovenski veleposlanik mag. Bojan Grobovšek in vodja županove pisarne Peter Tschanz. Med drugim sta poudarila, da je razstava odraz vse tesnejših vezi med prestolnicama obeh držav. Poleg slikarskih del so bili razstavljeni tudi kipi francoskega kiparja Denisa Péreza.

Očarala me je eksplozija barv in posebna tehnika, ki ti omogoča prosto potovanje po domišljijem svetu. Zelo lepo, zelo toplo. Tako kot ostali povabljeni sem preživela prijeten večer. Kar nismo in nismo se poslovili, okušali sir in druge dobrote, se smejali in uživali.

Čeprav nekateri obžalujejo ukinitve nekaterih večjih prireditev, pa sem sama zelo zadovoljna z umetniškimi sladkorčki, ki nam jih sem pa tja natrosita tako Stalno predstavništvo v Ženevi kot Veleposlaništvo v Bernu.

Irena Militarev

ALPE, KOT JIH VIDIJO PTICE

Matevža Lenarčiča poznam že od rojstva ali, drugače rečeno, Matevž me pozna nekje od mojega rojstva. Komplicirano. Enostavneje bi lahko napisala, da je pač bratranec moje mame.

Matevža imam od nekdaj v glavi kot avanturista, ki odkriva skrite koticke narave ter jih približa navadnim smrtnikom skozi fotografski objektiv. Najbolj se mi je vtisnila v spomin njegova prva potopisna knjiga o Patagoniji – “Misel in spoznanje”. Dva ogromna plakata Matevževe odprave v Patagonijo, s Fitz Royem (3405 m) sta nekaj let krasila stene sobe, ki sva si jo delila z bratom. Tista ogromna ledena goba ledu na vrhu mogočnega Cerro Torre-ja (3102 m) po 23 letih, še vedno krasi te mogočne in čudovite tvorbe narave.

Avanturist se je po nekaj letih alpinizma in jadralnega padalstva odločil odkrivati koticke narave z zornega kota jadralnega letala. Alpinističnim odpravam po Grenlandiji, med Anapurnami, Karakorumom je dodal letalske odprave. Preko Alp, Afrike, Sibirije in nazadnje okoli sveta. Lenarčiču uspe ujeti v objektiv pravi trenutek ob pravem času – njegove fotografije govorijo o magičnih trenutkih, ujetih v naravi, na našem planetu Zemlji. Obenem prenašajo tudi pomembno sporočilo o ohranitvi naravne in kulturne dediščine, ekologiji in močno izpostavijo sodobno temo o klimatskih spremembah. Vse to in še več je bilo tudi sporočilo razstave, ki je bila v Bernu od junija do konca avgusta 2012. Mnogi sprehajalci ob aleji Paul Klee so se ustavili ob panojih s slikami Alp, posnetimi iz zraka.

Alpe, ki se nahajajo med osmimi državami od Monaka do Slovenije, so naš izredno pomeben ekosistem. Mešanica barv in kontrastov daje Alpam in Zemlji magično noto z izredno široko perspektivo. Popotnik, ustavi se in pogled lepote Alp, ker bo mogoče jutri prepozno in ne bo več mogoče opazovati ledenikov, mogočnih Dolomitov, Grossglocknerja, Materhorna. Bodo tudi Begunjščica, Bled, Komna in Krn spremenil svojo podobo?

Živa Tavčar

13

CENTER SONORIČNIH UMETNOSTI V LJUBLJANI

Ljubljana je dobila Center sonoričnih umetnosti Vodnikova domačija, ki ga vodi umetniška direktorica centra Hanna Preuss. Otvoritev je bila 25. septembra pod pokroviteljstvom predsednika republike Dr. Danila Türka, ki je v svojem nagovoru dejal, da je ob ogledu predpremiere sonorične invokacije *Vrnivec* Preussove, Jake Šimenca in Luke Umeka, doživel popolnoma novo umetniško izkušnjo. Spomnil se je na pojem "Gesamtkunstwerk", na umetniško delo, ki na zanimiv, nov način povezuje raznovrstne tehnike in vsebine, zvok in podobo, tridimenzionalni prostor in uporabo novih tehnologij na načine, ki jih mora uporabnik umetnosti še premisliti, ponotranjiti in nazadnje razumeti.

"Verjamem, da je v tem pristopu k umetnosti nekaj zelo pomembnega. Namreč to, da nam kaže, kako je umetnost neskončna in kako nas bo vodila naprej. To za nas v Sloveniji ni nepomembno, saj živimo v času, v katerem se kopičijo redukcionistična pojmovanja ne zgolj umetnosti, temveč tudi ekonomije in eksistence. In zato verjamem,

da je izjemno pomembno, da umetnost pokaže alternative in pove vsem nam, da je življenje veliko bogatejše od tistega, kar se nam vsiljuje v vsakdanu in v tem, kar razumemo kot pomanjkanje kraljestva svobode. Umetnost je kraljestvo svobode in nocojšnja prireditev je to tudi pokazala," je dejal.

Kaj sploh je sonorično gledališče, je zbranim pojasnil literarni zgodovinar, dramaturg in teatrolog Krištof Jacek Kozak.

"Glasba kot glasba je na koncertih ali kje drugje strukturirana, v primeru sonoričnega gledališča pa govorimo o zvoku, ki je še pred strukturiranim, celo pred racionalnim. Zbuja asociativne, domišljjske pokrajine, vodi in vabi nas, da vstopamo nekam, kamor doslej še nismo mogli," je poudaril.

Dogajanje na Vodnikovi domačiji je z udarcem na triangel slovesno odprl

predsednik Türk. Lesene mojstrovine je na ogled postavil akademski slikar Jože Slak Đoka, večer pa so s svojimi deli med drugimi sooblikovali še francoski videograf Guillaume Cailleau, snovalec zvočnih podob Felix Andriessens, kiparka Lučka Koščak, režiserka in pisateljica Hanna Slak, kipar Stipe Miličić, slikarka Verena Novak, fotografinja Nada Žgank in oblikovalec Jaro Jelovac. Vrhunec pa je bila premiera sonorične invokacije.

Lučka Koščak

FOTOGRAFSKA RAZSTAVA LIJA WEINGERLA Z NASLOVOM *HIGH END* V MALI GALERIJI CANKARJEVEGA DOMA

15

Li Weingerl je občutljiva umetniška duša – glasbenik, pisec, fotograf. V zadnjih letih predvsem fotograf črno-belih podob pokrajin, izčiščenih naravnih prostorov, osamelih dreves v gibanju. Na razstavi v slovenskem hramu kulture so najpogostejši motiv Weingerlovih fotografij strukture rastlin, cvetic, tematika, ki jo je raziskoval v prejšnjem izraznem obdobju.

Če se poglobimo v strukturo rastline in pozornost obrnemo navznoter (na atome), pravi Li Weingerl, lahko dosežemo zvezde in odkrijemo neskončnost. Povečani skriti svetovi z njegovih posnetkov gledalca napeljujejo prav k

temu – premestitvi pozornosti na podrobnosti, ne le pri fotografiji, ampak tudi osebno, v življenju. Ne le kot poziv k duhovni estetizaciji, ampak tudi k navdihnjenemu vpogledu v svojo dušo in njene zakrite svetove.

Pri Weingerlovih fotografijah je mogoče začutiti mirno sporočilno moč, uživati v njihovem likovnem bogastvu. Nevsiljivo kadriranje, nežne barvne in svetlobne kompozicije, specifično vizualiziranje vzdušja ... delujejo kot vprašanje in odgovor obenem, namig in navdih.

„Fotografija deluje v nas kot intimna misel, obenem pa je za fotografa vir življenja, realizacija umetnikovih sanj in mitov,” pravi Li Weingerl. Zanj ostane podoba vedno poštena, pravi, da se ji zdi povsem normalno, da ljudje, ki jo gledajo, ne obstajajo le zanjo.

„Ne počuti se izgubljeno, če se zanjo nihče ne zmeni in če jo kritiziramo. Na srečo je tu umetnik, ki jo je ustvaril, in ta lahko vzame nase vse kritike in ranljive pripombe, ki so namenjene njej.”

„Multivizija nam omogoča povezavo več medijev z istim namenom – ujeti trenutek. Vse je dobro ujeti: prijatelje, predmete, podrobnosti ...” pravi eden od najzanimivejših umetniških fotografov pri nas, Li Weingerl.

Gorazd Suhadolnik, Finance

ROMANJE V EINSIDELN

V nedeljo zjutraj 22. septembra smo se iz Ženeve odpravili na tri in pol urno vožnjo: Sonja, Lučka, Josefina in jaz (Tadej). Na celotni poti nas je spremljala nizka oblačnost, ki je med vzponom v Einsideln prešla v meglo. Eden najlepših predelov Švice nas je pričakal v čudovitem soncu, kot se to vedno zgodi za naše romanje. Čeprav je bila vožnja dolga, nam je v prijetnem klepetanju minila zelo hitro. Avto smo par-

kirali ob vznožju Einsideln in se povzpeli do veličastnega benediktinskega samostana s še lepšim Marijinim svetiščem. Prispeli smo pol ure pred mašo. Pred cerkvijo je bilo že polno Slovencev. Vedno znova me razvedri, ko lahko izven Slovenije slišim klepet slovenskih ljudi.

Cerkev je bila kmalu polna slovenskih romarjev. V uvodnem pozdravu župnika Davida Taljata smo izvedeli, da so prišli Slovenci tudi iz bližnje Nemčije in Avstrije. Slovesno mašo je vodil monsinjor Metod Piriš, ob svečanem petju mešanega pevskega zbora "Sv. Jakob" iz Varte Vasi. Dejstvo, da je naše romanje sovpadalo s slovesnim praznovanjem Antona Martina Slomška v Sloveniji, nas je povezovalo z matično domovino. Na koncu maše je vse navzoče pozdravila gospa Ljudmila Novak, ministrica za Slovence v zamejstvu in po svetu. V svojem nagovoru je orisala pomembnost slovenske katoliške in protestantske cerkve, njen pomen pri formiranju slovenske narodne zavesti, pismenosti in kulture. Njeno razmišljanje je še dodatno vspodbudilo občutek narodne pripadnosti, ki v normalnih dneh počiva globoko v naši podzavesti. Romarsko slovesnost v cerkvi smo zaključili s petimi litanijami in seveda z nepogrešljivo Marijino pesmijo "Marija skoz' življenje". Pred kosilom je bilo časa še za tradicionalno skupinsko sliko na stopnicah pred cerkvijo. Prireditve se je nadaljevala v mestnem kulturnem centru s kosilom in kuturnim program.

Kulturni pogram so pripravili pevci iz Varte Vasi. Pozdravni govor sta imela ministrica Ljumila Novak in veleposlanik mag. Bojan Grobovšek. Tokratni nagovor ministric je bil posvečen predstavitvi problemov mlade slovenske države, kjer je ministrica zopet blestela. Nobenih praznih fraz, nič "langue de bois", realno prikazane razmere v Sloveniji, brez kritizerstva, predvsem z veliko mero vere, da s trdim in poštemim delom Slovenija zmore iziti iz vseh zablod in napak, ki jih je storila v letih po samostojnosti. Veleposlanik mag. Grobovšek je v spregovoril o svojem vtisu o romanju v Einsideln, kjer

je bil tokrat zadnjič, kajti njegov mandat se izteka.

Ob 6. uri zvečer smo se odpravili nazaj v Ženevo in, kot vedno, smo tudi tokrat nalezli na gost promet, ki smo ga po začetnih zastojih uspeli zaobiti. Druženje Slovencev v tako velikem številu izven Slovenije je posebno doživetje, ki bi ga vsem privoščil.

Tadej Vengust

MOJE POTOVANJE V PEKING

18

Letos sem se odločila, da grem med Velikonočnimi počitnicami (v aprilu) v Peking in Šanghaj, da spoznam to daljno in veliko deželo, ki ni več tako daleč, kot je bila nekoč. Današnje pisanje bo samo o Pekingu, naši prvi postaji.

Peking je glavno mesto Ljudske republike Kitajske. Vsi vemo, da je Kitajska država z največ prebivalci na svetu in da ima več kot sto mest nad milijon prebivalcev. Peking je z okoli 20 milijoni prebivalcev drugo največje mesto na Kitajskem, takoj za Šanghajem. Dimenzije mesta so za naše evropske izkušnje res obsežne. Predvsem pa je zanimivo videti mesto, ki ima skoraj 10 krat več prebivalcev kot celotna Slovenija. Skozi mesto tečeta dve reki, Yongding in Chaobai. Ime Peking pomeni "Severna prestolnica". Za obisk Kitajske je potrebna viza, uradni jezik je mandarinščina, plačilna valuta je yuan (CNY).

Ogled Pekinga, danes imenovanega Beijing, smo začeli v Prepovedanem mestu. Tako se imenuje zato, ker je bila palača več kot 500 let dostopna le kraljevi družini in takratnim aristokratom, navadnim smrtnikom pa je bila popolnoma nedostopna. V Prepovedano mesto, nekdanjo rezidenco kitajskih cesarjev, se pride skozi Opoldanska vrata. Vse je narjeno iz kamna in lesa in obsega ogromno površino (72 hektarjev). Ogledati si je možno številne dvorane, paviljone, marmorna stopnišča, kamnite balustrade, bronaste leve in posode za kadila, elegantne vrtove in zanimive strehe, ki so na robovih okrašene z mitološkimi bitji, okrogel oltar, kamen trojnega odmeva, zid odmeva, molitveno dvorano in druge znamenitosti. Prepovedano mesto je bilo zgrajeno v 15. Stoletju. Stalno so mu dodajali nove palače, stare pa so obnavljali. Od leta 1420 do leta 1911 (skoraj 5 stoletij), je to bilo Prepovedano mesto glavna rezidenca 24 cesarjev dinastij Ming in Qing. Danes je to največja

in najbolj ohranjena skupina palač na svetu. Žal je en sam dan res premalo za ogled tako velikega prostora, vendar si je tudi v tako kratkem času možno ustvariti približno sliko o Prepovedanem mestu.

Obiskali smo tudi Trg nebeškega miru (Tian'anmen) - prvi simbol države in največji trg na svetu, kjer se lahko zbere okoli milijon ljudi. To je srce mesta. Na eni strani je mavzolej voditelja Mao Tse-tunga, na drugi strani je "Nacionalni muzej", na tretji "Velika palača ljudstva" - kitajski parlament, največji del pa zavzemajo "Vrata nebeškega miru", na katerih vidimo Maov portret, zraven pa je še spomenik ljudskim herojem... Kitajci - otroci in starši - imajo ta trg radi za spuščanje zmajev, kar je njihov priljubljen način preživljanja prostega časa. Vse je tako, kot vidimo na televiziji, vendar lastna prisotnost na takem mestu, vzbudi posebne občutke. Vreme je bilo sivo in mrzlo, fotografije niso preveč uspele, obisk pa je bil impresiven. Kot pravi turisti smo obiskali še tovarno in delavnico za izdelavo posebno lepih kovinskih in značilnih vaz, nakita in dekorativnih posod po postopku "cloisonne". Sedaj še bolj cenim take izdelke. Videli smo, da se, recimo, vaza peče 7 krat, in da je vsak detajl, včasih velik samo nekaj milimetrov, ročno obdelan, barvan, pečen in poliran.

Modni nakit s kovinskimi kroglicami je vse bolj priljubljen. Izgleda, kot da je narejen iz porcelana, v resnici pa je iz kovine. Barve so dinamične, kroglice vseh velikosti, montaže pa različne. To je bila tudi priložnost za nakup nenavadnih daril in fotografiranje vaz, ki so bile skoraj tako velike kot ljudje.

Eden od najlepših delov Pekinga je zagotovo Poletna palača, ki je bila leta 1998 vključena na UNESCO-v seznam svetovne kulturne dediščine in je od centra Pekinga oddaljena približno 12 km. To je ogromen kompleks palač, pagod, paviljonov, vrtov, dvoran in templjev na obali velikega jezera. V starih časih, ko je bilo v Pekingu vroče, so kitajski cesarji prihajali sem in se tako izognili neizmerni vročini v mestu. Pogled na ogromno Marmornato ladjo je pravi užitek. Proti njej pa plujejo prave barčice v obliki zmajev ali pa se turisti vozijo sami, in veslajo v čisto majhnih čolničkih. Takšna vožnja z barko po jezeru je res nekaj čudovitega. Ponovno je bil en sam dan za ogled premalo. Povesod je bila precejšnja gneča, tako da smo

se enkrat skoraj izgubili. Poletno palačo namreč radi obiskujejo tako turisti kot domačini.

Naša naslednja destinacija je bila tovarna izdelave bisrenega nakita. Na Kitajskem je proizvodnja sladkovodnih biserov večstoletna tradicija. Videli smo kako poteka nabiranje biserov do končnega rezultata – nakita. V nekaterih školjkah se skriva od 15 do 20, včasih celo do 50 sladkovodnih biserov. Izvedeli smo, da obstaja več kot 10 barv biserov: beli, črni, smetanasti, v barvi sivke. Sladkovodni biseri niso čisto okrogli in pravijo, da se ne svetijo tako kot morski biseri, je pa njihova proizvodnja hitrejša.

Zatem je bil na vrsti ogled Nebeškega templja, simbola Pekinga, ki se nahaja v prelepem in ogromnem parku s stoletnimi drevesi. Tempelj je zgradil cesar Zhuli v začetku 15. Stoletja. V njem je molil za dobro letino. Obiskali smo ga zgodaj zjutraj in videli množice domačinov, starih in mladih, ki vadijo tai-chi, plešejo, telovadijo ali vadijo karate. Česa takega pri nas skoraj ni možno

videti, oni pa si prinesejo glasbo in vsak dan brez zadržkov, pred neznanim občinstvom opravljajo svoje rituale ter se prav radi slikajo s turisti. "Tempelj sestavlja več stavb, zgrajenih ob strogem upoštevanju kitajskih verovanj in numerologije. Vse stavbe so okrogle, stojijo pa na pravokotnih podstavkih. To je v skladu s starodavnim kitajskim verovanjem, da so nebesa okrogla, Zemlja pa pravokotna. Poleg tega so stavbe načrtovane v duhu imperialne številke devet, ki velja za najmočnejšo številko. Tako ima na primer najvišji nivo okroglega oltarja (Yuánqiu), ki naj bi simboliziral nebesa, devet kamnitih obrob, število stopnic in balustrad pa so večkratniki števila devet". Najbolj poznani del Nebeškega templja je Tempelj molitve za dobro letino, ki je najvišja in največkrat slikana stavba v parku, visoka kar 38 metrov. Od leta 1998 je ta del Pekinga pod pokroviteljstvom UNESCO in del svetovne kulturne dediščine.

Kitajski zid je bil naš naslednj cilj, saj predstavlja eno največjih čudes sveta. Od leta 1987 je vpisan na UNESCOV seznam svetovne kulturne dediščine. Razteza se v dolžino več kot 8850 km in je bil namenjen obrambi. Nekaj

stoletij so ga gradile različne kitajske dinastije. Nekatere statistike pravijo, da bi količina materiala, iz katerega je bil zgrajen, zadoščala za izgradnjo več kot 100 Keopsovih piramid. Zid ni ohranjen v celoti, ampak si ga je možno ogledati na več mestih. Mi smo ga obiskali na delu Badaling, približno 80 km od Pekinga. Kitajski zid je edina človeška stvaritev, ki je vidna iz vesolja, mi pa smo si ga ogledali iz čisto druge perspektive. Je res tak kot na razglednicah: strm, veličasten in neverjeten, ampak zelo težko se ga fotografira zaradi množice ljudi, ki se nanj vzpenja. Tu se je odigralo nešteto ključnih dogodkov novejših kitajskih zgodovine. Po tem obisku smo odšli na zaslužno večerjo in v pekinško gledališče z dramatisirano predstavo kung-fuja. To posebno doživetje je na koncu predstave popestril zmaj, ki smo se ga razveselili kot majhni otroci.

Sestavni del obiska Pekinga je bil tudi ogled neverjetne predstave z akrobacijami v gledališču Lyiung, obisk grobnic dinastije Ming in tudi mesteca Suzhou – to so kitajske Benetke. Čas je kar prehitro minil in že smo morali naprej, z vlakom proti Šanghaju... O tem pa kdaj drugič.

Eva Dimčevski

21

SWISSCONTACT V NEPALU

Swisscontact je švicarska neprofitna organizacija, katere glavni namen je zmanjševati revščino po svetu. V razvijajoče se dežele pošilja strokovnjake za posamezna področja, ki na lokalne ljudi prenesejo nekaj svojega znanja, saj je izobraževanje osnova za gospodarski in družbeni razvoj dežele. Moj mož Marcus je bil tokrat na svoji četrti

nalogi: pomagati nepalskim študentom novinarstva seznaniti se z zahodnimi standardi.

Katmanduja si vnaprej nisem predstavljala, zato sem bila pripravljena na karkoli. Pa sem bila vseeno presenečena. Da bodo ceste tako razrite in vsenakoli takšen nered, je težko pričakovati. Ceste širijo, zato so ogromno hišam ob glavnih cestah zrušili fasade in prednje sobe. In to kar vsepovsod, kot da bodo vse ceste razširili čez en mesec. Zanima me, kdaj se bo to res zgodilo. Promet je obupen, saj se vsi vozijo z osebnim avtomobilom ali mopedom, na

katerega se zdrenja tudi petčlanska družina. Mestnih avtobusov ni, je pa veliko tak-takijev. To so majhni kombiji na treh kolesih, v katere se nagnete tudi po ducat ljudi.

Priletela sva v nedeljo. Direktor šole, kjer naj bi Marcus učil, naju je odpeljal v hotel Nirvana v turističnem delu Katmanduja. Res čudna kopalna kad, ampak stuširati se da. Ne, elektrike pa ni, vsak dan je šesturna redukcija – vsakič ob drugem času, ampak imajo razpredelnico, tako da vedo vnaprej, kdaj ne bo elektrike.

22 Imajo ogromne vodne vire, elektrarn pa ne dovolj. Ko ni elektrike, v hotelu zaženejo generator in omejeno število luči se spet prižge. Ni še tako dolgo, ko se je končala desetletna civilna vojna. Deželo je treba postaviti na noge in za to je potrebna potrpežljivost. Mešanica hindujske religije in budizma, ki jo prakticirajo, je pri tem gotovo v pomoč.

Seveda sva utrujena od dolgega poleta, ampak po daljšem počitku bova seveda prišla v šolo in bomo lahko začeli. Ah ne, vidva si kar spočijta, bomo začeli v sredo. Dobro, si bova pa prva dva dneva ogledala nekaj templjev in trgov. To je tudi zanimivo. V torek dobiva sporočilo, da je za sredo napovedana stavka, ki so jo zapovedali maoisti. To pomeni, da se po cestah ni možno voziti z avtomobili. Prav, bomo začeli v četrtek. Do takrat se bova jet-laga zagotovo otresla.

V šolo smo prišli ob sedmih, da bomo končali do takrat, ko bo postalo vroče. Učilnico so namreč pripravili na vrhu stavbe pod pločevinasto streho, ki pa se seveda okoli desetih začne močno greti. Povrhu imamo tudi redukcijo elektrike. Ampak so jo predvideli in priskrbeli generator, da bo Marcus lahko projiciral na platno vsebino z računalnika. Celo dva ventilatorja najdemo in kar zaleže, da mešata zrak. Ampak generator je tako hrupen, da ga Marcus težko preglasi. Po dveh urah je čisto hripav. Tudi generator ne zdrži dolgo, so nalili premalo nafte. Ampak Marcus ne popusti. Prišel je učiti o standardih zahodnega sveta in se jih tudi sam drži. Ker smo pozno začeli, bomo malo potegnili. Če je vroče, je pač vroče. Ko generator utihne, se vsaj slišimo, se pa skoraj skuhamo.

Pred sabo imava dva dneva, ko veva, da ne bo šole. Najameva avto in vodič. Odpraviva se na dvodnevni treking v Nagarkot. Bomo naslednji dan prehodili

pot do Chisapanija, kjer je lep razgled na himalajsko pogorje. Po prometu sodeč se prazni ves Katmandu. Ker povrh še dežuje, se na cesti komaj kaj premika. Po večurni vožnji končno prispemo v Nagarkot. Dobiva lepo vogalno sobo za občudovanje sončnih zahodov in vzhodov. Ampak imamo gosto meglo in ni videti nobenih gorskih lepot. Smo lahko veseli, da ni dežja. Letos se je monsun podaljšal in še vedno veliko dežuje. K sreči je zjutraj, ko gremo na pot, kar lepo. Prav vesela sva, da sva deležna teh razgledov, riževih polj v terasah in

podeželjskih scen. Pot skozi vasi ponuja različne slike iz lokalnega življenja: bosopeti razigrani azijski otroci zvedavo pogledujejo v našo smer, moški visijo v pricestni gostilnici, ženske ob vodi drgnejo posodo ali pa si umivajo dolge črne lase ... kot bi hodili skozi gledališko igro, kjer je na posameznih odrih postavljena posamezna scena, gledalec pa hodi od odra do odra in si sestavlja celotno zgodbo.

23

Popoldne začne deževati. Vodič je rekel, da imamo do Chisapanija kakšnih osem ur. No, če smo doslej hodili šest ur, je zdaj še kakšni dve uri po dežju. To bomo že zmogli. Gremo po bližnjici skozi pragozd. Voda teče kar po poti. Nekaj časa skačemo levo in desno, čez čas pa to že skoraj nima več smisla. Z dreves padajo na nas pijavke. Očitno imajo dobre senzorje, kdaj se spleča spustiti se z višine na toplokrvnega mimohodca. Sprva poskakujem in zganjam dramo. Po kakšni šesti pijavki pa samo pazim, da se vsake nove čim prej znebim.

Vodiču gre čez pot črna kača. Slabo znamenje. Ne upa si več naprej po poti skozi pragozd. V okolici so poročali, da so videli divje prašiče in tigre. Zdaj je zaradi črne kače, ki je šla čez našo pot, očitno možnost takega snidenja povečana. Ne da bi nama vodič razložil, v čem je problem, se spustimo z gozdne poti na novo narejeno cesto, ki pa je že čisto razrita od vode. Delali so jo v sušnem času in je niso utrdili. Groza, koliko sredstev in moči gre v takšne projekte, potem gre pa vse skupaj v nič, ker ne naredijo tako, kot je treba.

Ker hodimo že devet ur, vprašava, kje je Chisapani. Oh, ne, tja ne bomo prišli nocoj, ker je vmes zemeljski zdrs in je bilo treba iti čisto okoli. Bomo prespali drugje, na Chisapani pa gremo lahko jutri zjutraj, če bova res hotela. O, hvala da pove! Rahlo premočeni se ustavimo v "hotelu", kjer je sicer mrzlo, ampak vsaj suho. Domačini naju povabijo v svojo kuhinjo, da se lahko ogrejeva ob

ognju. Primitivna kuhinja, ampak krasno služi svojemu namenu, midva pa sva nadvse hvaležna, da so naju pripravljeni sprejeti medse. Juha z rezanci toplo leže v želodec in s pomočjo vodiča se je možno malo pogovarjati. Najstniška družinska člana tudi znata nekaj besed angleščine. Fant bo študiral management, dekle pa se bo pri 22 poročilo in odšlo na možev dom. Tega se čisto nič ne veseli, nadaljnje šolanje pa ni ravno opcija. Otresemo se še tistih pijavk, ki smo jih med potjo spregledali in gremo spat na trde riževe slamnjače. Stranišče je na štrbunk in

24 vodna pipa je tudi tam. Nocoj bomo umivanje izpustili. Naslednji dan je oblačno. Nima smisla iti na Chisapani, ker se tako in tako ne bi nič videlo. Prejšnji dan je bil dovolj naporen, da ne siliva v nove podvige. Kar se naju tiče, gremo lahko v dolino.

V naslednjih dneh šolsko sceno že bolje obvladamo. Preselimo se v učilnico, ki ni pod pločevinasto streho, generator je bolj oddaljen in ni tako glasen. Ooo, krasni pogoji. Ja, ampak v četrtek in petek bo verjetno manj udeležencev, ker je ženski praznik. Zastrizem z ušesi, da kako dobro, da imajo ženske svoj praznik. Jaz sicer na dan žena nič ne dam, ampak v tej družbi je pa to morda v redu. Ah, ne, ne, ni tako. Gre za praznik, ko se ženske en dan postijo, se oblečejo v rdeče, pojejo in plešejo ter prosijo za dolgo življenje svojih mož. Brez moža ženska tako ali tako ni nič. Tako torej na ta način prosi za svoj obstoj. Jaz pa trapam o dnevu žena!

Pouk smo vendarle nekako izpeljali do konca. Marcus je sicer imel izdelan program seminarja, ampak je moral najprej ugotoviti, kaj študentom zares manjka. V njihovi šoli jim ponujajo predvsem tehnično znanje: kako upravljati s kamero, delati v studiu ... komunikacija sama pa ni ravno deležna pozornosti. In vendar je dobro tudi vedeti, kako se kaj pove in kako se koga v kaj prepriča. Marcus jim je razložil nekaj osnovnih principov in uril vsakega posebej. Razumeli so in bili neznansko srečni, da je nekomu pomembno, da osebno napredujejo. Tistih nekaj, ki so na seminar prišli, je bilo zelo zadovoljnih. Upava, da se jih je znanje, ki jim ga je Marcus ponudil, prijelo ali pa vsaj odprlo glave za nove dimenzije. Če je premaknilo nekaj koleščkov v glavah, je bilo vredno truda.

Evelina Ferrar

ne po zabi te

17. november 2012:

novoletna večerja

januar ali februar 2013:

razstava **Pavle Suermondt**,

Maison de la CULTURE, v Plan-les OUATES

Prvi petek v mesecu, razen med počitnicami, poteka maša v slovenskem jeziku v Ženevi. Za informacije pogledjte na stran www.slomisija.ch.

Za informacije v zvezi z **Dopolnilnim poukom slovenščine** pogledjte na: www.zrss.si/slovenscina ali www.slovenskiotroci.ch ali pokličite vodjo skupnosti učiteljev **Marijo Rogina** +41 76 407 36 05. Možen je tudi pouk na daljavo.

25

Veleposlaništvo RS v Bernu objavlja novice na spletni strani www.bern.embassy.si.

Veleposlaništvo Republike Slovenije

Schwanengasse 9/II, 3011 Bern

T: +41 (0)31 310 90 00

F: +41 (0)31 312 44 14/18

E-mail: vbe@gov.si

vodja: mag. Bojan Grobovšek, veleposlanik

Konzulat Republike Slovenije

Löwenstrasse 54/II, 8001 Zürich

T: (+)41 (0)44 212 11 27

vodja: Zvonimir Petek, častni konzul

Konzulat Republike Slovenije

Rue du Scex 18 CH - 1950 Sion

T: (+) 41 (0)27 306 56 10

F: (+) 41 (0)27 306 56 39

E-mail: janez.lapajne@jyl.ch

Vodja: Ivan Janez Lapajne,
častni konzul

Ženevske novice izdaja / Editeur:

Združenje ženevskih Slovencev / Association des Slovènes de Genève

Združenje je bilo ustanovljeno 19. julija 1991

Predsednik: Tadej Vengust

Podpredsednik: Sergij Cesar

E-mail: slovenijage@hotmail.com

Spletna stran: www.slovinci.org

TEKOČI RAČUN:

UBS Genève, 433156,29-240 (Association des Slovènes de Genève)

REPUBLIKA SLOVENIJA
URAD VLADE RS ZA SLOVENCE V ZAMEJSTVU IN PO SVETU

Ženevske novice izidejo dvakrat letno s finančno podporo Urada vlade RS za Slovence po svetu. Prvič so izšle januarja 1992.

Urednici:

Lučka Koščak

T: 076 37 97 222

E-mail: lucka.koscak@gmail.com

Živa Tavčar

T: 077 445 55 15

E-mail: zivtav@gmail.com

Lektoriranje: Evelina Ferrar

Fotografije so prispevali: Eva Dimčovski, Evelina Ferrar, Irena Militarev, Lučka Koščak, Li Weingerl, Nataša Helena Tomac, Pavla Suermondt, Stéphane Wüst, Živa Tavčar

Oblikovanje: Petra Petan. Tisk: Partnergraf. Št. izvodov: 150

